

Đi Bớt Nữ Chân Mãi Sống

Trích từ thi Êđê: Bài Ca Chàng Dăm Săn.

Nao Măi Mniē Yang Hmē!
Klah cūn klei Khan Êdē : Klei Khan Êkei Dam Sān.

Chịu trách nhiệm biên tập kích bản

1. H. Ru Li Niê - lớp 9
2. H. Hạnh Eban - lớp 9
3. H. Nhung Niê - lớp 9
4. H. Rên Niê Kdăm - lớp 8

Chịu trách nhiệm biên tập -
phác thảo và vẽ tranh

1. H. Ru Li Niê - lớp 9
2. H. Quỳnh Aydın - lớp 9
3. H. Rên Niê Kdăm - lớp 8
4. Bùi Tuyên Quang - lớp 8.
5. H. Thuận Niê - lớp 8.

Nhóm duyệt lại
cuốn truyện.

1. H. Ru Li Niê - lớp 9
2. H. Rên Niê Kdăm - lớp 8
3. Bùi Tuyên Quang - lớp 8

Lời nói đầu

Sử thi Đăm Săn (môt số tài liệu ghi là Đăm Săn, Đăm San hay Đam Săn), có tên đầy đủ là Bài ca chàng Đăm Săn dài 2.011 câu, là trường ca truyền miệng lâu đời của dân tộc Ê Đê, thể hiện nét lịch sử văn hóa của đồng bào Tây Nguyên. Nội dung của sử thi xoay quanh nhân vật Đăm Săn.

Nội dung của sử thi xoay quanh nhân vật Đăm Săn. Theo tục nối dây trong chế độ mẫu hệ, Đăm Săn phải lấy hai chị em Hồ Nhị và Hồ Bhi làm vợ. Anh đã tìm mọi cách để cưỡng đoạt số mệnh, nhưng trời "dãi chồng gầy heo đến thú vấp viên cười hời", buộc anh phải khuất phục trước sức mạnh của tập tục. Là tù trưởng anh hùng, Đăm Săn lập nên những kỳ tích như thuận phục voi đé, làm rẫy, bắt cá... Kỳ tích lấy lông hổ cả chiến thắng hai thú địch Mèo Gấu và Mèo Mây (hai tù trưởng đã cướp vợ anh). Đăm Săn chiến thắng, lời tố cáo dân làng của tù trưởng thú địch bị nguyên mang của cái đi theo. Cứ mỗi lần như vậy, anh lại thêm giàu mạnh, uy tín càng cao.

Ước khát vọng trở thành tù trưởng hùng mạnh, vươn tới cuộc sống phóng khoáng, Đăm Săn đi cầu hôn Nữ Thần Mặt Trời, nhưng thất bại đã bị chết trong rừng sập đền.

Cuốn truyện tranh chúng em ghi lại khoảnh khắc chàng Đăm Săn gặp gỡ Nữ thần Mặt Trời, nhưng thất bại trở về nhận lấy cái chết.

Trong quá trình sáng tác, nhóm chúng em đã nhận được sự tư vấn, giúp đỡ tận tình của Ban giám hiệu, các thầy cô giáo, nhân viên trường Phổ Thông DNTT HCS huyện Cư Mgar, cũng như các cha mẹ, anh chị học sinh đã ra trường đã đài biết là sự hỗ trợ nhiệt tình của cô giáo H Lưor Njê là phó hiệu trưởng nhà trường đã hiện nay là phó trưởng phòng Giáo dục và Đào tạo huyện Cư Mgar.

Chúng em thay mặt nhóm sáng tác gửi lời cảm ơn sâu sắc nhất!

NHÓM TÁC GIẢ.

Mniē Yang Hruē: Ơ phung anah, klei tuē ti êngao anan?

Pô mã brũa: Ơ Mniē Yang, jing êKei Dam Sãm K'bruth K'ang.

Pô mã brũa: Hriē bi tuôm hong Mniē Yang!

Mniē Yang Hruē: Ya ngă nũ hriē ti anei?

Mniē Yang: Briei nũ mūt yoh

Pô mã brũa: Ơ Mniē Yang ah.

Pô mã brũa: "Brei êKei Dam Sãm mūt bi mlah bô mta hong Mniē Yang!"

Mniē Yang: Ơ mnuih yun anei, ya klei ih ciang?

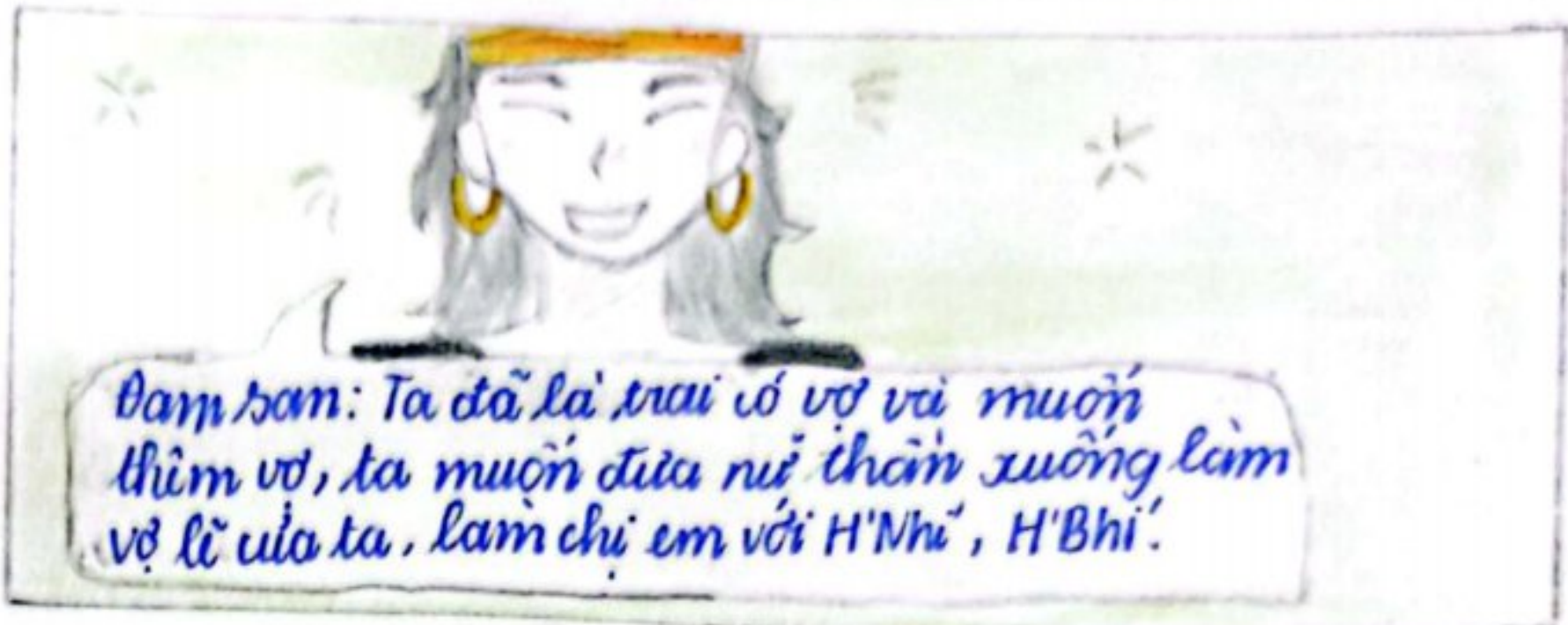

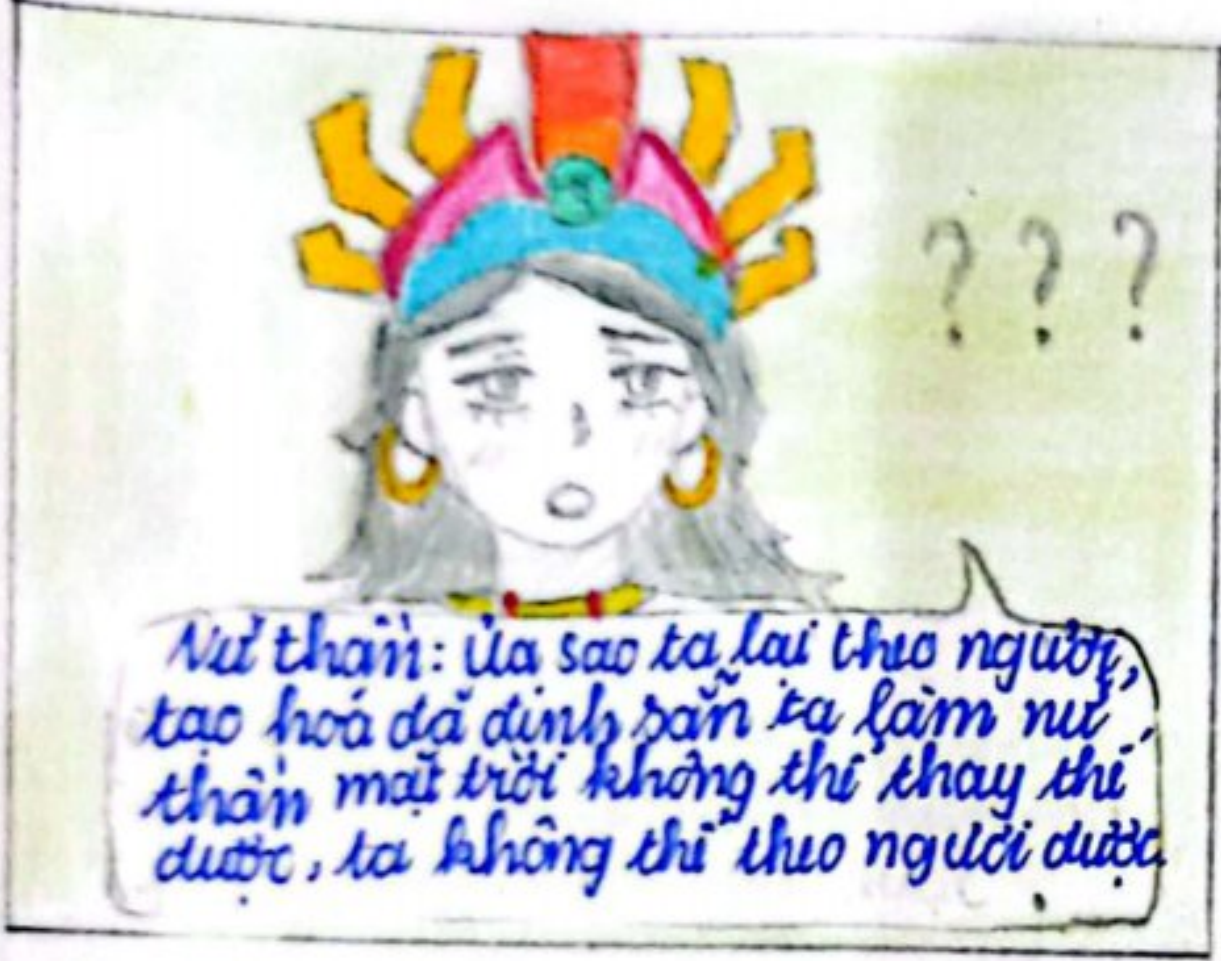
Dam san: Tôi điin đây, tôi muốn có người nài côm côm tôi an, dết khố' áo tôi mặc.

Nữ thần: Thế người là trai chưa vợ à ?

Dam san: Ta đã là trai có vợ và muốn thêm vợ, ta muốn đưa nữ thần xuống làm vợ lẽ của ta, làm chị em với H'Nhu', H'Bhi'.

Nữ thần: ủa sao ta lại theo người, tao hoá đã định sẵn ta làm nữ thần mà trời không thể thay thế được, ta không thể theo người được.

Dam san: Nàng không theo ta, ta cũng đã lên đến đây gặp được nàng rồi.

Nữ thần: Không được đâu, ta mà đi là vạn vật sẽ chìm trong bóng tối, muốn loại sẽ diệt vong, thôi người hãy về đi.

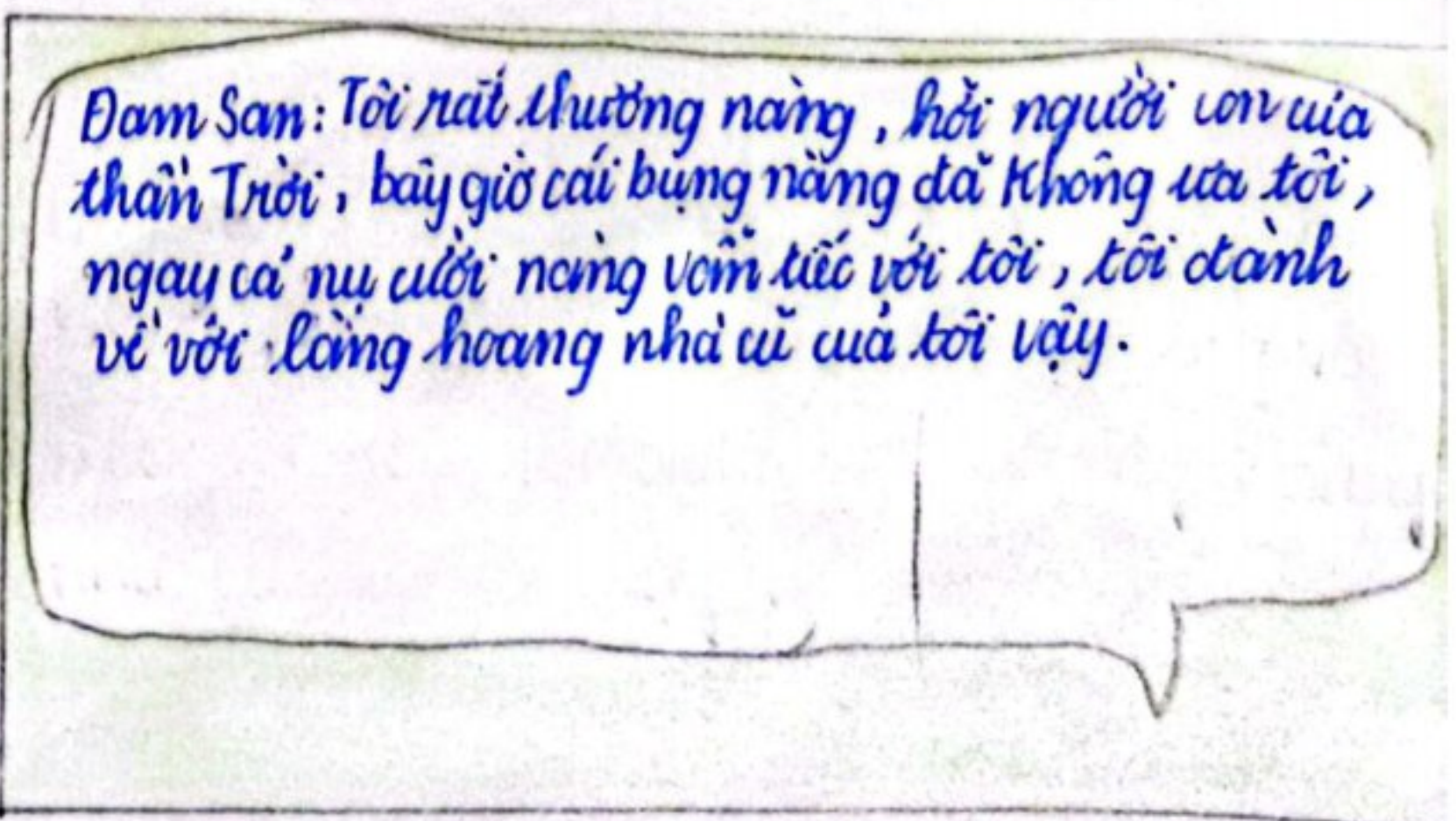

Tôi Không Về!

Dam San: Tôi phải trải qua bao nhiêu nguy hiểm, khổ khổ mới tới được đây để gặp nàng, tôi yêu nàng đã điết, tha thứ cái bụng được lấy nàng làm vợ, không lấy được nàng tôi không về được!

Nữ thần: Thôi người hãy đi đi, đừng nghĩ hồ đồ, ta là con của Trời, không thể nên duyên với người được.

Dam San: Tôi rất thương nàng, hỏi người con của thần Trời, bây giờ cái bụng nàng đã không ưa tôi, ngay cả nu ước nàng vẫn tiếc với tôi, tôi đành về với làng hoang nhà cũ của tôi vậy.

Dam Soin:
Kào hrii ti
anti, Kào
ciang mào
pò Kna' e'sei
lüh djam
Kà Kào
mnam Kpan
ao Hò Kào

Mniè Yang: Snañ ih jing
ehi ha mào mò òh hě?

Dam Soin: Kào jing ehi mào mò leh bià dah ló' ciang
thiam mò', Kào ciang ba Mniè Yang trum ti lom
ngà mò hjung hào, ngà amai adei hong
H'Nhi', H'Bhi'.

Mniè Yang: Ya ngà Kào hluì ih, adù
brei leh Kào jing Mniè Yang Hrii
amào dui bi mlih òh, Kào amào
dui hluì ih òh.

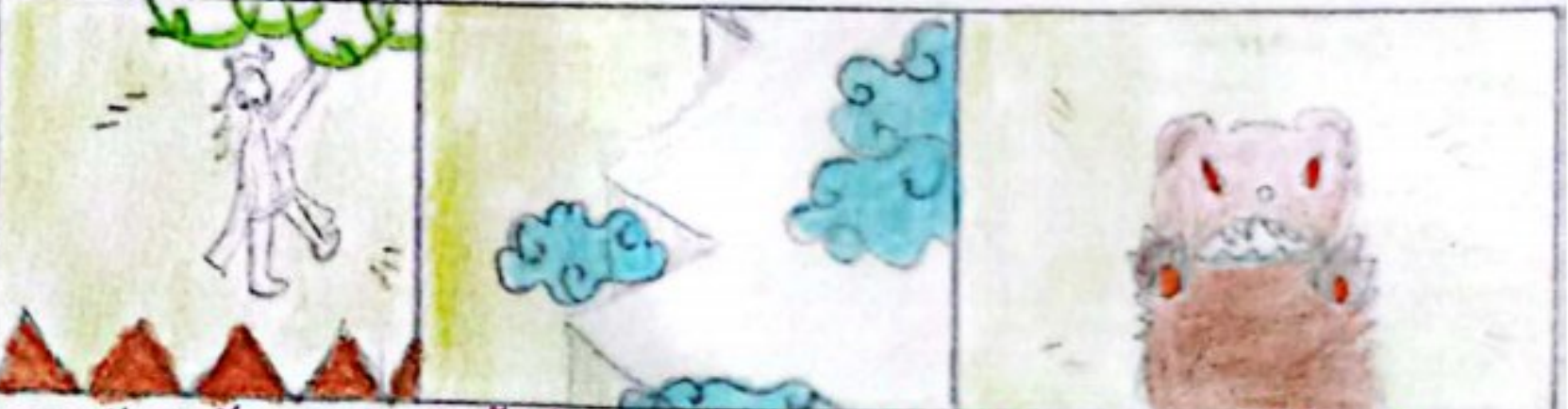

Dam Soin: ih amào hluì
hào, Kào còt di hrii
truh ti anei tuom
hong ih leh móm.

Mniè Yang: Amào dui òh, Kào móm
nao hong ih jih mta mông srong
Kram hlam boh mmaù, djap mông
srong djie lue', ih nao wit yoh.

Kào
Amào
wit
òh

Dam Soin: Kào gom e'gao lu hlii hui' huytt, dleh dlon,
Kah truh ti anei tuom hong ih, Kào Khap Kò ih lu lin,
Siè ai ciang dõh ih, amào mào dõh ih Kào amào
dui wit òh.

Mniè Yang:
Lui wě, ih
yoh, dõm bi
min' plia' pia'
òh, Kào jing
ama' Yang
Adù, amào
dui jing ung
mò hong ih òh

Dam Soin: Kào Khap Kò ih lu lin, o amah Yang
Adù, arà anei ih amào Khap Kò Kào, wit Kò hlii
klaò ih àt h'lii hò Kào móm, Kào wit hong
buon Song htaip Kào yoh.

Nữ thần: Ấy, người
đừng ra về vội.

Nữ thần: Đợi ta giúp Người
Không người sẽ chết đó!

Đạm Sản: Mạo Sùng chết
với tôi giờ không quan
trọng nữa!

Tôi
VỀ
ĐÂY!

Mniê Yang: Hoi, ih
dam ruai wit oh.

Mniê Yang: Luon Kao dru ih, to dah
amao quon ih srong djii lah.

Dam Sañ: Mong ai hao,
djii hup hong hao gra ami
amao lo yuom ban oh.

Kao
wit
yoh
amei!

Dam Sañ
leh amon Sañ
"dang Kao ete"

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Tài liệu dạy - học Ngữ Văn địa phương tỉnh Đắk Lắk (Sử dụng trong các trường THCS).
2. <https://www.google.com/search?q=%C3%BD+ng%E1%BB%AD+thi+%C4%91am+san>.
3. <https://vnexpress.net/su-thi-dam-san-dan-toc-nao-3644885-p3.html>
4. Địa chỉ youtube, google... về cách vẽ tranh truyền
(<https://www.youtube.com/watch?v=5wRF970cY4>)
5. Dùng app Krita hỗ trợ phác thảo nhân vật.

